

КАНКРЭТНЫ ЧАЛАВЕК»

Аляксандр Лукашэнка таксама прапанаваў увесці па некаторых школьных прадметах гутарку замест ЦТ. Кіраўнік дзяржавы, у прыватнасці, адзначыў: «Не магу сказаць, якім шляхам ісці. Я прадумаў ужо розныя варыянты: недзе, калі навука патрабуе дакладных адказаў (матэматыка, фізіка), там, можа, і пакінуць цэнтралізаванае тэсціраванне. А па некаторых прадметах трэба ўводзіць гутарку, якая некалі была».

Паводле слоў Прэзідэнта, з-за тэсціравання цяпер усё фактычна звязалася да рэпетытарства і адпаведнай падрыхтоўкі, у сувязі з чым цёрпіць засваенне вучнямі школьнай праграмы. Звяртаючыся да супрацоўнікаў сферы адукацыі, выбраных у новы склад парламента, Аляксандр Лукашэнка адзначыў: «Я вас прашу, спецыялісты, якія толькі са школы, якія ў ВНУ працуюць: як сумясціць гэта? Не страціць становае за таго, што было, і нованабытае? Падумаўце аб гэтым. Гэта вельмі сур'ёзная праблема».

Пры гэтым беларускі лідар звярнуў увагу, што недапушчальна сляпое капіраванне замежнага вопыту, у тым ліку гэта датычыцца і Балонскага працэсу. «Пытаюся, для чаго нам гэта трэба? Атрымаем дыплом, па ўсім свеце будзем ездзіць... Слухайце, а вам гэта трэба? Вы што, хочаце сваіх спецыялістаў запусціць туды, за Вялікабрытанію і далей? Дык яны і так маюць магчымасць выехаць, разумныя. А іншых не возьмуць», — канстатаваў ён.

«Нам нельга спяшацца. Можам нашкодзіць, і потым вярнуцца назад будзе складана. Падумаўце над некаторымі пытаннямі адукацыі», — рэзюмаваў Прэзідэнт.

Прэзідэнт таксама лічыць, што немалыя поспехі дасягнуты ў ахове здароўя, умацаванні сацыяльных гарантый для розных слаёў насельніцтва. Вялікая колькасць сем'яў, асабліва маладых, дзякуючы дзяржаўнай падтрымцы набылі ўласныя дамы, кватэры.

Прыватызацыя — кропкавая

Аляксандр Лукашэнка ў звароце да парламентарыяў перасцарог ад неабдуманай прыватызацыі дзяржаўнага прадпрыемстваў. «Такі парадокс прыватызацыі ў нас — свядома бюракратычны, я ад гэтага не адмоўлюся, нават калі ў парламенце будуць прытрымлівацца іншага меркавання. Не толькі мы з вамі стваралі гэтую ўласнасць, а шматлікія пакаленні. Тое, што нам не належыць, аддаць за бесцэнна нікому не дазволена», — перакананы кіраўнік дзяржавы.

«Я прызнаваў: такой бюракратыі па прыватызацыі няма нідзе, напэўна, як у нас. Але кошт — вялікі. І потым: а куды мы спяшаемся?» — задаўся пытаннем Аляксандр Лукашэнка.

Ён адзначыў, што з'яўляецца прыхільнікам кропкавай прыватызацыі. «Мы не маглі пайсці за Расіяй — выдашы закон, прыватызаваць усё і ўся. Мы бачым, да чаго гэта прыводзіць. Я зыходзіў з таго, што трэба захаваць кропкавую прыватызацыю — дзе гэта неабходна, дзе не спраўляемся», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка. Пры гэтым Прэзідэнт падкрэсліў, што прыватызацыя павінна быць выгоднай для краіны.

Беларусь абароніць свае інтарэсы

«Многія дзейнічаюць з пазіцыі сілы, і ў сувязі з гэтым мяне таксама не трэба папракаць, што я спрабую зрабіць сваю дзяржаву мацнейшай, — адзначыў Прэзідэнт. — Праводзьце ў адносінах да нас нармальную палітыку — і вы заўсёды будзеце мець самую дружалюбную дзяржаву».

«Мы не збіраемся ні з кім ваяваць. Мы збіраемся проста абароніць свае інтарэсы, і мы гэта робім не для вайны, — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка. — Мы гэта робім, каб бачылі ўсе, хто з намі хоча ваяваць, што ваяваць з намі — небяспечна, сабе на шкоду».

Прэзідэнт акцэнтаваў увагу на няпростай сітуацыі ў свеце, калі ў некаторых дзяржавах гінуць дзеці, ні ў чым не вінаватыя мірныя жыхары. «Чаму

дэмакратычныя дзяржавы, якія разбамбілі і бамбяць Сірыю, аб гэтым не думаюць? Абараніцца хочучы ад хвалі бежанцаў. Тут толькі адзін шлях: дапамажыце стаць на ногі гэтым дзяржавамі, стварыце вытворчасці, каб людзі там працавалі. Чаму гэта не робім?» — задаў рэгарычнае пытанне Аляксандр Лукашэнка.

Кіраўнік дзяржавы асабліва адзначыў, што Беларусь зацікаўлена ў міры і бяспецы, мірным супрацоўніцтве з іншымі краінамі. Ён сказаў, што беларуская армія аснашчана самай сучаснай зброяй і можа даць адпор любому агрэсару, але Беларусь не будзе ўвязвацца ў ваенныя канфлікты. «Мы можам гаварыць аб поўнай мадэрнізацыі нашай арміі, мы яе практычна скончылі. Мы яе прыстасавалі да тых магчымых войнаў, якія могуць быць развязаны супраць нашай дзяржавы — ад барацьбы ў інфармацыйнай прасторы да гарачай вайны. Але вы павінны разумець, што ўсё, што я гавару, — гэта каб не было вайны. Мы не будзем бразгаць зброяй дзеля нейкай круцізны. Ёсць больш надзённая задача: зберагчы мір, даць людзям магчымасць спакойна жыць, працаваць, выходзіць дзяцей», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка.

Прэзідэнт падкрэсліў, што Беларусь — міралюбівая краіна. «Мы не хочам увязвацца ні ў якія міжнародныя канфлікты. Таму не будзем ваяваць у Сірыі: для нас гэта немагчыма, ды і не трэба. Але мы перажываем за сірыйскі народ, аказваем і будзем аказваць сірыйцам пасільную дапамогу. Мы ва Украіну на танках не паедзем, мы на трактарах туды паедзем. Гэта нашы браты, гэта славянскае адзінства, якое нікому не дазволена разбурыць», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

«Мы разам з рускімі народам, расіянамі, будзем абараняць агульную Айчыну тут, на не менш важным для Расіі заходнім напрамку», — падкрэсліў Прэзідэнт.

Усебаковае супрацоўніцтва з Расіяй

Мы хочам раўнапраўнага супрацоўніцтва з Расіяй, у тым ліку па газавым і нафтавым пытаннях, заявіў Аляксандр Лукашэнка. «Не ў бухгалтэрыі справа. Калі пачнём лічыць, якая дзяржава якой даражэйшая, далёка зойдзем. Мы гэтага рабіць не будзем. Мы хочам толькі раўнапраўнага супрацоўніцтва. Будзе гэта, ніколі Расія з намі праблем мець не будзе. Нават калі ў нас да ўлады прыйдуць іншыя людзі, а не Лукашэнка, праблем не будзе. Таму што інтарэсы нашых дзяржаў узаемазвязаны», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка.

Прэзідэнт перакананы, што з-за нафтагазавай спрэчкі нельга разбураць адносіны, якія склаліся ў Беларусі і Расіі на працягу апошніх дзесяцігоддзяў, бо ў выніку можа з'явіцца брэх, якую потым будзе вельмі складана залатаць.

Прэзідэнт пры гэтым канстатаваў наяўнасць пэўнага прагрэсу ў перагаворах з Расіяй па газавым пытанні. «У нейкай ступені лёд крануўся. Сямашка (намеснік прэм'ер-міністра Беларусі Уладзімір Сямашка. — **Зайвага БЕЛТА**) дакладваў, што ёсць нейкія новыя прапановы. Думаю, што Прэзідэнт Расіі ўмяшаўся ў гэта пытанне. Нам біцца з-за гэтага не трэба. Мы людзі разумныя, гатовы, дзе трэба, адступіць, гатовы да кампрамісаў. Але гэта трэба рабіць сумленна», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка.

Паводле слоў Аляксандра Лукашэнка, што датычыцца ўзаемаадносін з Расіяй, то іх сутнасца ў тым, што беларускі бок імкнецца выбудоўваць усебаковае супрацоўніцтва і ўзаемадзеянне на раўнапраўнай аснове. «Аднак не заўсёды гэта атрымліваецца, і часцей за ўсё не па віне Беларусі. Хоць і да нас, вядома, пытанню хапае», — канстатаваў беларускі лідар.

Гаворачы аб так званым газавым канфлікце і скарачэнні з-за яго паставак у Беларусь расійскай нафты, кіраўнік дзяржавы назваў гэта пытанне складаным. «Газ, у адрозненне ад нафты, на сусветных рынках не ка-

ціруецца, ён прывязаны да нафты. Нафта (яе кошт. — **Зайвага БЕЛТА**) была высокая — \$120 за барэль, высока быў і газ, — растлумачыў Прэзідэнт. — І ў гэтых умовах мы заключылі пагадненне і перанеслі сутнасць беларуска-расійскага пагаднення на Еўразійскі эканамічны саюз».

«Мы павінны мець раўнапраўную аснову супрацоўніцтва. Калі яе няма, удушваецца эканоміка, — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка. — Спала нафта, прытым істотна, спадае і газ. І сёння, у адпаведнасці з нашым пагадненнем аб роўнадаходных цэнах, мы павінны купляць газ у Расіі па \$70».

Прэзідэнт адзначыў, што па прычыне гэтага з расійскім бокам вяліся перагаворы, у тым ліку па знаходжанні кампраміснага варыянта, і Беларусь пры разліку за пастаўкі газу з пачатку года арыентавалася на кошт \$100. «Нас вырашылі пакараць: калі вы нам не даплачваеце, мы вам скароцім пастаўкі нафты. Але нафта ўся не проста пад пагадненнямі, яна ўся законтрактавана пад пэўную цану. Немагчыма змешваць пытанні нафтавыя і газавыя», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

Ён канстатаваў, што ў трэцім квартале бягучага года беларуская нафтаперапрацоўка працуе ва ўмовах крытычнага ўзроўню забяспечанасці сыравінай. «Што гэта для нафтавікоў? Гэта знішчэнне заводаў. Нафтаперапрацоўчыя заводы — гэта заводы бесперапыннага цыкла, іх нельга не забяспечваць пад звязку нафтай», — дадаў Аляксандр Лукашэнка.

Прэзідэнт заявіў, што цяпер Беларусь вядзе перагаворы з Іранам па пастаўках нафты. «Іран проста кідаецца ў пошуках, куды паставіць нафту. І гатовы нам зніжаць цану, аж да таго, што мы ім прадаставім усе магчымасці на Мазырскім або іншым заводзе: перапрацоўвайце сваю нафту, прадавайце, дзе лічыць патрэбным. Яны гэта ўспрымаюць», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка.

Паводле яго слоў, перад урадам пастаўлена задача па пошуку альтэрнатывы расійскай нафцы. «Мы дамоўліся, сёння загрузаны танкер ідзе ў Адэсу, і пачнём пастаўляць праз Украіну на Мазырскі нафтаперапрацоўчы завод», — расказаў Прэзідэнт.

Таксама, паводле слоў Аляксандра Лукашэнка, Беларусь вернецца да будаўніцтва нафтаправода з Балтыкі. Акрамя таго, ён запатрабаваў неадкладна скончыць мадэрнізацыю Наваполацкага нафтаперапрацоўчага завода.

Кітай бачыць у нас раўнапраўнага партнёра

Кіраўнік дзяржавы адзначыў важнасць таго, што ўмацоўваюцца кантакты як Беларусі ў цэлым, так і беларускіх парламентарыяў у прыватнасці з краінамі Паўднёва-Усходняй Азіі, Лацінскай Амерыкі, з якімі ў дзяржавы супадаюць пазіцыі і ёсць узаемападтрымка па многіх міжнародных пытаннях.

«Вялікі Кітай бачыць у нас раўнапраўнага партнёра. Нядаўна прынята сумесная беларуска-кітайская дэкларацыя аб устаўленні адносін давернага ўзаемавагаднага супрацоўніцтва. У полі зроку Кітая — чатыры такія дзяржавы: Вялікабрытанія, Пакістан, Расія і цяпер чацвёртай стала Беларусь», — канстатаваў Аляксандр Лукашэнка.

Ён таксама звярнуў увагу на важнасць таго факта, што Беларусь атрымала статус наглядальніка ў такой уплывовай міжнароднай структуры, як Шанхайская арганізацыя супрацоўніцтва (перш за ўсё дзякуючы згодзе Кітая і Расіі), у краінах якой фарміруецца амаль палавіна сусветнага ВУП.

«Там самыя магутныя перспектывы краіны — нашы сябры», — заявіў кіраўнік дзяржавы.

Прэзідэнт не выключае магчымасці карэкціроўкі Канстытуцыі

Паводле слоў кіраўніка дзяржавы, тэмп жыцця сёння настолькі высокі,

ФОТА БЕЛТА

што трэба пастаянна трымаць руку на пульсе і своечасова рэагаваць на ўсе змяненні, каб не адстаць. «Свет імкліва мяняецца. Мы павінны адаптавацца да зменлівых умоў, каб не толькі не страціць занятыя намі нішы, але і знайсці новыя», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка.

Ён не выключыў, што настаў час правесці і аналіз Асноўнага закона краіны. «Паспрабуем падысці да гэтага пытання з розных бакоў. Акуратна, каб не зрабіць горш, — сказаў Прэзідэнт. — З'явіліся новыя праблемы, выклікі. Ды і час, напэўна, патрабуе чагосьці новага. І пачынаць трэба з галоўнага, калі мы адважымся на гэта. Нам трэба стварыць групу мудрацоў, юрыстаў, якія прааналізуюць Асноўны закон. І калі трэба будзе, мы на гэта пойдзем».

Кіраўнік дзяржавы падкрэсліў ролю парламента і ў рэалізацыі задач сацыяльна-эканамічнага развіцця, якія стаяць перад краінай. «Мы прынялі праграму на пяцігодку наперад. Мы яе павінны выканаць, чаго б гэта ні каштавала. Працуйце разам з урадам, — адзначыў кіраўнік дзяржавы. — Калі ёсць праблема, трэба параіцца, прыходзьце, будзем размаўляць у любы час».

Бізнес павінен атрымаць магутны імпульс для развіцця

Аляксандр Лукашэнка даручыў з 1 студзеня зняць праблему празмернай колькасці праверак прадпрыемстваў. Прэзідэнт адзначыў, што зарэгістраваны бізнес у Беларусі даволі проста. «А потым прыйдуць медыкі, МНС, яшчэ нехта і — труба — не рады, што зарэгістраваны», — сказаў ён.

«З 1 студзеня, як мы і дамаўляліся, усё гэта трэба зняць. Калі хочаце, я падпішу ўказ, дэкрэт. Каб чалавек зарэгістраваны і пачаў працаваць пры выкананні пэўных патрабаванняў (санітарыя і пажарная бяспека)», — запатрабаваў кіраўнік дзяржавы.

Адначасова Аляксандр Лукашэнка лічыць неабходным павялічыць адказнасць бізнесменаў. «Каб ён разумее, што яму не трэба кланяцца і хадзіць да чыноўнікаў за нейкімі даведкамі і дазволімі: вось мінімальныя 2-3 дазволы, а далей будзеш адказваць галавой. З 1 студзеня мы гэту праблему павінны зняць», — дадаў беларускі лідар.

«Мы павінны зрабіць максімум, каб нашы людзі мелі работу і мелі магчымасць зарабіць. І парламент павінен быць той пляцоўкай, дзе прапрацоўваюцца гэтыя пытанні», — дадаў кіраўнік дзяржавы.

Пытанне развіцця дзелавой ініцыятывы кіраўнік дзяржавы назваў вельмі важным. «Бізнес у Беларусі павінен атрымаць магутны імпульс для развіцця», — даручыў Прэзідэнт.

«З гэтай мэтай трэба, не адкладваючы на доўгі час, прапрацаваць заканадаўчую базу, сфарміраваць спрыяльныя ўмовы без фармальных абмежаванняў, надуманых патрабаванняў і залішняй перастрахоўкі», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

Неабгрунтаванага павышэння цэн не павінна быць

Кантроль над цэнамі ў Беларусі будзе праводзіцца, як ва ўсім свеце. Пры гэтым дзяржава не дапусціць

неабгрунтаванага росту цэн, сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Прэзідэнт адзначыў, што неаднаразова выказаў патрабаванне аб неабходнасці эфектыўнага кантролю ў сферы цэнаўтварэння. «Хто ў нас хутчэй за ўсё разбагацеў і адгрывае вялікую ролю ў падняцці цэн — пасрэднік паміж пакупніком і вытворцам», — адзначыў кіраўнік дзяржавы.

Для рэгулявання працэсаў у гэтай сферы ў тым ліку было створана Міністэрства антыманапольнага рэгулявання і гандлю. «Міністр павінен несці за гэта адказнасць, залішне не ўмешвацца, не перашкаджаць працаваць ні гандлю, ні вытворцам, ні спажыўцам. Але калі бачыць нейкую манопольную змову, або ёсць манопаліст, мы яго будзем кантраляваць. Як ва ўсім свеце. Мы нікога не выдумляем», — сказаў Прэзідэнт.

«Неабгрунтаванага павышэння быць не павінна», — дадаў ён.

Кіраўнік дзяржавы таксама закрануў пытанне кошту паслуг у ЖКГ. «Так, трэба да 100 працэнтаў даводзіць аплату. Ніхто не спрачаецца. Кожны павінен плаціць за сваё, плаціць столькі, колькі каштуе, — сказаў Аляксандр Лукашэнка. — Але ў людзей павінна быць магчымасць заплаціць».

Кіраўнік дзяржавы адзначыў, што ёсць розныя падыходы і ў пытанні існавання перакрываючай сістэмы субсідзіравання. «Гэта сістэма пакуль працуе. Навошта нам яе сёння разбураць. Давайце паціху, акуратна — \$5 у год (павышэнне кошту ЖКУ. — **Зайвага БЕЛТА**). Гэта нармальны зразумелы шлях для людзей. Нельга адрзаваць аглушыць людзей, як гэта зрабілі ва Украіне, — людзі перасталі плаціць».

Што датычыцца ўзроўню зарплат, Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў захаванне іх прывязкі выключна да прадукцыйнасці працы. «Будзе магчымасць — вырабім, прададзім, атрымаем грошы — будзем павышаць зарплату. Хоць, вядома, дзесьці мы крыху адсталі. Дамовіліся, што трэба пенсіянераў і іншых падтрымаць».

Працаваць сумесна і прадумана

Паводле слоў Прэзідэнта, яму даводзілася чуць меркаванне аб тым, што дэпутаты пятага склікання ініцыявалі мала законаў і што новаму дэпутацкаму корпусу неабходна актыўней працаваць у плане заканадаўчых прапаноў. Пры гэтым Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што на любой стадыі прапрацоўкі праекта закона неабходна працаваць разам. Дзякуючы сумеснай прадуманай рабоце будзе менш спрэчак пры разглядзе таго ці іншага дакумента ў Авальнай зале.

«Трэба і ў далейшым захоўваць гэты падыход, калі дэпутаты, урад, зацікаўленыя, прадстаўнікі грамадскіх арганізацый працуюць разам, і законапраект амаль гатовым прыходзіць для галасавання», — упэўнены Прэзідэнт.

«Ніхто не павінен забываць, што ў цэнтры ўвагі палітыкі дзяржавы павінен стаяць канкрэтны чалавек з усімі яго бытавымі праблемамі: сямейнымі адносінамі, работай, духоўнымі запытамі», — лічыць Аляксандр Лукашэнка. Ён падкрэсліў, што на родная ўлада не павінна ператварыцца ў заступнікаў алігархаў.